

Academic article

ความท้าทายใหม่จากปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง: การสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล
และการลอกเลียนวรรณกรรม

NEW CHALLENGES FROM GENERATIVE ARTIFICIAL INTELLIGENCE: FABRICATION,
FALSIFICATION AND PLAGIARISM

นนทนันท์ แยมวงษ์*

Nonthanun Yamwong*

nonthanun.y@pnru.ac.th

*Corresponding author E-mail: nonthanun.y@pnru.ac.th

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร 10220 ประเทศไทย

Program in Library and Information Science, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Phranakhon Rajabhat University, Bangkok 10220 Thailand

Journal of Industrial Education. 2026, Vol. 25 (No. 1), <https://doi.org/10.55003/JIE.25103>

Received: March 3, 2026 | Revised: April 7, 2026 | Accepted: April 25, 2026

Citation reference :

Yamwong, N. (2026). New challenges from generative artificial intelligence: fabrication, falsification and plagiarism.

Journal of Industrial Education, 25(1), C1-C13.

ABSTRACT

Generative Artificial Intelligence (GenAI), built on the Transformer architecture, presents substantial challenges to academic integrity and intellectual property protection. Three distinct misconduct patterns are identified. Fabrication occurs in three forms: authorial style imitation falsely attributed to legitimate authors, fabricated academic articles structured to appear credible, and synthetic online identities designed to mislead readers. Falsification arises when AI manipulates source material until its original meaning is lost, with decontextualized summarization producing systematic factual distortion. Plagiarism has become increasingly difficult to detect, as AI-generated paraphrasing circumvents conventional detection software, while unauthorized use of copyrighted material for model training remains legally unresolved. For 16 detection tools tested, only Copyleaks, Turnitin, and Originality.ai achieved consistently high accuracy, and existing tools misclassified over half of non-native English writers' texts as AI-generated, indicating significant detection bias against Thai and non-Anglophone scholars. No tool exists for Thai-language detection. An integrated framework addressing legal reform, detection technologies, educational strategies, platform governance, and public policy is proposed.

Keywords: Generative artificial intelligence, Fabrication, Falsification, Plagiarism, Technology ethics

บทคัดย่อ

ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง (GenAI) บนสถาปัตยกรรม Transformer ก่อให้เกิดความท้าทายต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การศึกษาพบรูปแบบการกระทำผิด 3 ประเภท การสร้างข้อมูลเท็จเกิดใน 3 ลักษณะ ได้แก่ การเลียนแบบสำนวนการเขียนโดยอ้างอิงผู้เขียนอื่นโดยไม่ชอบ การสร้างบทความวิชาการที่มีโครงสร้างน่าเชื่อถือแต่บรรจุข้อมูลเท็จ และการสร้างอัตลักษณ์ปลอมออนไลน์เพื่อชักนำผู้อ่าน การบิดเบือนข้อมูลเกิดเมื่อปัญญาประดิษฐ์ดัดแปลงเนื้อหาต้นฉบับจนความหมายเดิมสูญหายไป โดยการสรุปที่ขาดการตีความบริบทนำไปสู่การบิดเบือนข้อเท็จจริงอย่างเป็นระบบ การลอกเลียนวรรณกรรมมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เนื่องจากการถอดความด้วยปัญญาประดิษฐ์หลบเลี่ยงซอฟต์แวร์ตรวจจับแบบดั้งเดิมได้ ขณะที่การนำผลงานลิขสิทธิ์ไปใช้ฝึกโมเดลยังไร้ข้อยุติทางกฎหมาย การทดสอบเครื่องมือตรวจจับ 16 ชนิด พบว่ามีเพียง Copyleaks, Turnitin และ Originality.ai ที่มีความแม่นยำสูง เครื่องมือที่มีอยู่จัดประเภทงานเขียนของผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองว่าเป็นเนื้อหา AI ผิดพลาดมากกว่าครึ่งหนึ่ง สะท้อนความล่าช้าที่ส่งผลเสียต่อนักวิชาการไทยโดยตรง และยังไม่มีเครื่องมือสำหรับภาษาไทย บทความเสนอกรอบการจัดการครอบคลุมการปฏิรูปกฎหมาย เทคโนโลยีตรวจจับกลยุทธ์ทางการศึกษา การกำกับดูแลแพลตฟอร์ม และนโยบายสาธารณะ

คำสำคัญ: ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง, การสร้างข้อมูลเท็จ, การบิดเบือนข้อมูล, การลอกเลียนวรรณกรรม, จริยธรรมทางเทคโนโลยี

1. บทนำ

การเติบโตของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง (Generative AI) โดยเฉพาะระบบอย่าง GPT-4, Claude และ Gemini เป็นต้น ที่พัฒนาบนสถาปัตยกรรม Transformer (Vaswani et al., 2017, Online) ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในแวดวงวรรณกรรม ระบบเหล่านี้มีความสามารถสร้างข้อความที่มีคุณภาพใกล้เคียงงานเขียนของมนุษย์ โดยเฉพาะ GPT-3 ที่มีพารามิเตอร์ถึง 175,000 ล้านหน่วย (Brown et al., 2020, Online) ผลที่ตามมาคือการเกิดปรากฏการณ์สามรูปแบบที่คุกคามระบบทรัพย์สินทางปัญญาและจริยธรรมวิชาการ ได้แก่ การสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรม ซึ่งแม้จะเป็นที่รู้จักในแวดวงวิชาการภายใต้คำว่า Research misconduct แต่ในบริบทงานสร้างสรรค์ทางวรรณกรรม ปัญหาเหล่านี้มีลักษณะและความซับซ้อนที่แตกต่างจากงานวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจน

เครื่องมือตรวจจับการคัดลอกที่ใช้ในปัจจุบันอย่าง Turnitin และ iThenticate (Turnitin, 2023, Online) ทำงานโดยเปรียบเทียบข้อความกับฐานข้อมูลขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ Weber-Wulff et al. (2023, Online) พบว่าเครื่องมือเหล่านี้มีประสิทธิภาพลดลงเมื่อเผชิญกับข้อความที่ AI สร้างขึ้น ในขณะที่ Sadasivan et al. (2023, Online) ชี้ว่าแม้เครื่องมือตรวจจับที่ทันสมัยก็ยังไม่สามารถระบุผลงานจากโมเดลภาษาขนาดใหญ่ได้อย่างน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ Liang et al. (2023, p. 100779) ยังพบว่าเครื่องมือเหล่านี้มีความล่าช้าต่อผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง สะท้อนช่องว่างความรู้ที่สำคัญ โดยเฉพาะการขาดการศึกษาในบริบทภาษาไทย การขาดมาตรฐานสากลในการประเมินเครื่องมือตรวจจับ และการขาดการศึกษาผลกระทบจากความล่าช้าของเครื่องมือ

การวิเคราะห์ในบทความนี้ใช้กรอบแนวคิดสามส่วนที่เชื่อมโยงกัน ส่วนแรกคือรากฐานทางเทคนิคของสถาปัตยกรรม Transformer (Vaswani et al., 2017, Online) ที่ใช้กลไก Attention mechanism และการขยายสู่ GPT-3 ที่มีพารามิเตอร์ 175,000 ล้านหน่วย (Brown et al., 2020, Online) ส่วนที่สองคือกรอบกฎหมายลิขสิทธิ์ของไทย โดยวิเคราะห์ พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 (Copyright Act B.E. 2537, 1994, pp. 1-34) ซึ่งมีช่องว่างในประเด็นสถานภาพลิขสิทธิ์งาน AI การใช้งานลิขสิทธิ์ในการฝึกโมเดล และผลงาน AI ที่คล้ายงานต้นฉบับ ส่วนที่สามคือหลักจริยธรรม AI โดยใช้กรอบ 5 องค์ประกอบของ Florid and Cows (2019, Online) และกรอบวิเคราะห์อัลกอริทึมของ Mittelstadt et al. (2016, pp. 1-21)

บทความนี้มุ่งวิเคราะห์ปรากฏการณ์การสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรมที่เกิดจากปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง ซึ่งสร้างความท้าทายใหม่ต่อแวดวงวรรณกรรมและระบบทรัพย์สินทางปัญญาในยุคดิจิทัล โดยทบทวนและตีความแนวคิดดั้งเดิมให้สอดคล้องกับบริบทใหม่ พร้อมชี้ช่องว่างระหว่างกรอบเดิมกับความท้าทายปัจจุบันในสามมิติหลัก ได้แก่ มิติเทคนิคที่เครื่องมือตรวจสอบยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอโดยเฉพาะในบริบทภาษาที่หลากหลาย มิติกฎหมายที่กฎหมายลิขสิทธิ์ปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมประเด็นใหม่จากปัญญาประดิษฐ์ก่อให้เกิดความไม่แน่นอนทางกฎหมาย และมิติจริยธรรมที่ยังขาดมาตรฐานชัดเจนสำหรับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในงานวรรณกรรม ส่งผลให้เกิดความสับสนในวงการวิชาการ ผ่านการทบทวนวรรณกรรมและกรณีศึกษา บทความนี้เสนอแนวทางจัดการผ่านกลไกกฎหมาย มาตรฐานจริยธรรม และเทคโนโลยีตรวจจับ

รวมถึงข้อเสนอแนะนโยบายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในยุคปัญญาประดิษฐ์โดยการแก้ปัญหาต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้พัฒนาเทคโนโลยี ผู้เชี่ยวชาญกฎหมาย นักวิชาการ และผู้สร้างสรรค์ เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการส่งเสริมนวัตกรรมกับการคุ้มครองสิทธิผู้สร้างสรรค์

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 สถาปัตยกรรม Transformer: รากฐานของปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสมัยใหม่

เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างในยุคปัจจุบันได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานของสถาปัตยกรรม Transformer ซึ่งถูกนำเสนอครั้งแรกโดย Vaswani et al. (2017, Online) ในบทความวิจัยที่มีชื่อเสียงเรื่อง "Attention Is All You Need" สถาปัตยกรรมนี้ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในวงการประมวลผลภาษาธรรมชาติ โดยนำเสนอแนวทางใหม่ที่ใช้กลไกความสนใจตนเอง (Self-attention mechanism) แทนที่โครงข่ายประสาทเทียมแบบวนซ้ำ (Recurrent Neural Networks: RNNs) และโครงข่ายประสาทเทียมแบบคอนโวลูชัน (Convolutional Neural Networks: CNNs) ที่เคยนิยมใช้ในอดีต จุดเด่นสำคัญของสถาปัตยกรรม Transformer อยู่ที่ศักยภาพในการประมวลผลข้อมูลแบบขนาน (Parallel processing) ซึ่งส่งผลให้กระบวนการฝึกสอนแบบจำลองมีความรวดเร็วเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ระบบยังมีความสามารถเหนือกว่าในการจับความเชื่อมโยงระยะไกล (Long-range dependencies) ระหว่างคำต่าง ๆ ภายในประโยค ทำให้เข้าใจบริบทและความหมายของข้อความได้ดีกว่าวิธีการแบบเดิม การพัฒนาสู่แบบจำลองภาษาขนาดใหญ่ ก้าวสำคัญในการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างต่อมาคือการขยายขนาดของแบบจำลองอย่างก้าวกระโดด Brown et al. (2020, Online) ได้พัฒนา (Generative Pre-trained Transformer 3: GPT-3) ซึ่งเป็นแบบจำลองภาษาขนาดใหญ่ที่มีจำนวนพารามิเตอร์สูงถึง 175,000 ล้านตัว มากกว่าแบบจำลองรุ่นก่อนหน้าถึง 10 เท่า ผลการวิจัยของ Brown et al. (2020, Online) แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างขนาดของแบบจำลอง (Model scaling) กับประสิทธิภาพในการทำงาน โดยพบว่าแบบจำลองขนาดใหญ่มีความสามารถในการเรียนรู้แบบตัวอย่างน้อย (Few-shot learning) และการเรียนรู้แบบไม่มีตัวอย่าง (Zero-shot learning) ที่ดีขึ้นอย่างโดดเด่น ข้อค้นพบที่น่าสนใจคือแบบจำลองสามารถปรับตัวเข้ากับงานใหม่ ๆ ได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการฝึกสอนเพิ่มเติม (Fine-tuning) ทั้งนี้ แบบจำลองสามารถทำงานได้ทันทีเพียงแค่ได้รับตัวอย่างจำนวนเล็กน้อย หรือในบางกรณีไม่ต้องให้ตัวอย่างเลย ความสามารถของ GPT-3 และแบบจำลองรุ่นต่อมา เช่น GPT-4 ในการสร้างข้อความที่มีความสอดคล้อง มีเหตุผล และเลียนแบบสไตล์การเขียนของมนุษย์ได้น่าประทับใจ เกิดจากการที่แบบจำลองเหล่านี้ถูกฝึกด้วยข้อมูลข้อความจำนวนมากจากอินเทอร์เน็ต หนังสือ และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ (Brown et al., 2020, Online) ผ่านกระบวนการนี้ แบบจำลองเรียนรู้รูปแบบทางสถิติของภาษา โครงสร้างไวยากรณ์ ส่วนการเขียน และแม้กระทั่งความรู้เกี่ยวกับโลก อย่างไรก็ตาม ความสามารถเหล่านี้ก็ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการใช้ในทางที่ผิด โดยเฉพาะการสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรม

2.2 ทรัพย์สินทางปัญญาและการคุ้มครองงานวรรณกรรม

ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property) หมายถึง สิทธิตามกฎหมายที่ให้การคุ้มครองผลผลิตทางสติปัญญาของมนุษย์ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการส่งเสริมกระบวนการสร้างสรรค์และพัฒนาวัฒนธรรม ผ่านการมอบสิทธิพิเศษให้แก่ผู้สร้างสรรค์ในการบริหารจัดการและได้รับผลประโยชน์จากผลงานของตนเอง สำหรับงานวรรณกรรม เครื่องมือทางกฎหมายหลักที่ให้การคุ้มครองคือลิขสิทธิ์ (Copyright) ซึ่งมอบสิทธิให้ผู้สร้างสรรค์สามารถควบคุมการทำซ้ำ (Reproduction) การจัดจำหน่าย (Distribution) การแสดงต่อสาธารณชน (Public performance) และการสร้างงานดัดแปลง (Derivative works) จากงานต้นฉบับที่มีลิขสิทธิ์ครอบงำกฎหมายลิขสิทธิ์ในประเทศไทย พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายหลักที่ใช้คุ้มครองงานวรรณกรรมและผลงานสร้างสรรค์ประเภทต่าง ๆ ในประเทศไทย (Copyright Act B.E. 2537, 1994, pp. 1-34) ตามกฎหมายฉบับนี้ ลิขสิทธิ์จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติทันทีที่มีการสร้างสรรค์งาน โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการจดทะเบียน ระยะเวลาการคุ้มครองจะครอบคลุมตลอดช่วงชีวิตของผู้สร้างสรรค์ และต่อเนื่องไปอีก 50 ปีภายหลังจากการเสียชีวิต อย่างไรก็ตาม กฎหมายลิขสิทธิ์ของไทยในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับงานที่ถูกสร้างโดยปัญญาประดิษฐ์ หรืองานที่สร้างขึ้นด้วยความช่วยเหลือจากเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ สถานการณ์นี้ส่งผลให้เกิดช่องว่างทางกฎหมายที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีประเด็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบชัดเจนกฎหมายลิขสิทธิ์ของไทยและหลายประเทศทั่วโลกยังคงมีประเด็นสำคัญที่ยังไม่มีแนวทางหรือคำตอบที่ชัดเจน ดังนี้ ประเด็นแรก สถานะลิขสิทธิ์ของงานที่ปัญญาประดิษฐ์สร้างโดยอัตโนมัติงานที่ถูกสร้างขึ้นโดยปัญญาประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ โดยไม่มีการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญจากมนุษย์ จะได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์หรือไม่ เป็นคำถามที่ยังไม่มีคำตอบ เนื่องจากหลักการพื้นฐานของกฎหมายลิขสิทธิ์กำหนดให้ต้องมีผู้สร้างสรรค์ที่เป็นมนุษย์ธรรมดา และผลงานต้องมีลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ ประเด็นที่สอง การใช้งานมีลิขสิทธิ์เพื่อ

ฝึกโมเดลปัญญาประดิษฐ์การนำงานที่มีลิขสิทธิ์มาใช้ในการฝึกสอนแบบจำลองปัญญาประดิษฐ์โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ หรือเป็นการใช้งานที่เข้าข่ายการใช้อย่างเป็นธรรม (Fair Use) เป็นประเด็นที่ยังคงมีการโต้แย้งและไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน ประเด็นที่สาม ผลงานของปัญญาประดิษฐ์ที่คล้ายคลึงงานต้นฉบับหากแบบจำลองปัญญาประดิษฐ์สร้างผลงานที่มีความคล้ายคลึงกับงานที่มีลิขสิทธิ์ที่ใช้ในกระบวนการฝึกสอน การกระทำดังกล่าวจะถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ เป็นคำถามที่ยังต้องการการตีความและแนวทางที่ชัดเจนจากกฎหมาย

2.3 จริยธรรมปัญญาประดิษฐ์: หลักการพื้นฐานห้าประการ

การพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในปัจจุบันก่อให้เกิดประเด็นทางจริยธรรมที่สำคัญ โดยเฉพาะในด้านการสร้างสรรค์งานและการประมวลผลข้อมูล Floridi and Cowls (2019, Online) พัฒนารอบแนวคิดทางจริยธรรมที่แวดวงวิชาการและภาคอุตสาหกรรมยอมรับอย่างแพร่หลาย ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 5 ประการดังนี้ หลักการทำประโยชน์ (Beneficence) หลักการนี้เน้นว่าปัญญาประดิษฐ์ควรเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์และสังคม เมื่อพิจารณาในมิติของงานวรรณกรรมและการเขียน เทคโนโลยีควรสนับสนุนการสร้างสรรค์ของนักเขียน มิใช่ทดแทนหรือทำลายอาชีพของพวกเขา หลักการไม่ทำร้าย (Non-maleficence) หลักการนี้มุ่งเน้นการป้องกันผลกระทบเชิงลบและอันตรายจากการใช้เทคโนโลยี การนำปัญญาประดิษฐ์ไปสร้างเนื้อหาปลอม ทำลายชื่อเสียงผู้อื่น หรือเผยแพร่ข้อมูลเท็จถือเป็นการละเมิดหลักการนี้ อย่างชัดเจน หลักความเป็นอิสระ (Autonomy) หลักการนี้เกี่ยวข้องกับการเคารพสิทธิและอำนาจการตัดสินใจของมนุษย์ นักเขียนและผู้สร้างสรรค์งานควรมีอำนาจอธิปไตยเหนือผลงานของตนเอง รวมถึงการตัดสินใจว่าจะอนุญาตให้งานไปฝึกอบรมปัญญาประดิษฐ์หรือไม่ หลักความยุติธรรม (Justice) หลักการนี้กำหนดให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์และภาระอย่างเป็นธรรม หากบริษัทเทคโนโลยีได้รับผลประโยชน์จากการนำผลงานของนักเขียนมาใช้ นักเขียนเหล่านั้นก็ควรได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม หลักความสามารถในการอธิบายได้ (Explicability) หลักการนี้เรียกร้องให้มีความโปร่งใสและสามารถในการอธิบายกลไกการทำงานของระบบปัญญาประดิษฐ์ ผู้ใช้งานและผู้ที่ได้รับผลกระทบควรเข้าใจได้ว่าระบบดำเนินการอย่างไร ใช้ข้อมูลประเภทใด และมีกระบวนการตัดสินใจอย่างไร ประเด็นจริยธรรมในการประยุกต์ใช้ เมื่อนำหลักการทั้งห้ามาพิจารณาร่วมกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการสร้างหรือประมวลผลงานวรรณกรรม พบว่ามีประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญหลายประการ เช่น การนำข้อมูลมาฝึกโมเดลโดยไม่ได้รับความยินยอม การไม่เปิดเผยว่าเนื้อหาถูกสร้างโดยปัญญาประดิษฐ์ และผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในระบบการสื่อสารและงานวรรณกรรม (Jobin et al., 2019, pp. 389-399) นอกจากนี้ Mittelstadt et al. (2016, pp. 1-21) นำเสนอกรอบการวิเคราะห์ทางจริยธรรมสำหรับอัลกอริทึมและการจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ ซึ่งครอบคลุม 6 มิติที่สำคัญ ได้แก่ ความเป็นธรรมที่อาจเกิดขึ้น ความรับผิดชอบที่ไม่ชัดเจน การขาดความโปร่งใส ความเสี่ยงในการตีความผลลัพธ์อย่างผิดพลาด และผลกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของบุคคล ประเด็นเหล่านี้เชื่อมโยงโดยตรงกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างในงานวรรณกรรมและการสร้างสรรค์เนื้อหา

3. รูปแบบของการสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรมด้วยปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง

3.1 การสร้างข้อมูลเท็จ

ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสามารถสร้างเนื้อหาปลอมได้หลายรูปแบบ รูปแบบแรกคือการสร้างงานเขียนที่อ้างว่าเป็นผลงานของบุคคลอื่น โดยเทคโนโลยีเลียนแบบรูปแบบการเขียน (Writing style) ของผู้เขียนคนใดคนหนึ่ง Jawahar et al. (2020, Online) แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองภาษาสมัยใหม่จับรูปแบบการเขียนของบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้งานในทางที่ผิด

ตารางที่ 1 รูปแบบการสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรมด้วยปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง

ประเภท	รูปแบบ	วิธีการดำเนินการ	ความเสี่ยง	แหล่งอ้างอิง
การสร้างข้อมูลเท็จ	การเลียนแบบรูปแบบการเขียน	AI วิเคราะห์และจำลองสไตล์การเขียนของนักเขียนคนใดคนหนึ่ง	ชื่อเสียงเสียหาย ผลงานถูกปลอมแปลง	Jawahar et al. (2020, pp. 3651-3657)
	การสร้างบทความวิชาการปลอม	สร้างเนื้อหาที่มีโครงสร้างคล้ายงานวิจัยแต่บิดเบือนข้อมูล	ข้อมูลเท็จแพร่กระจาย ผู้อ่านเชื่อถือสูงเกินจริง	Liang et al. (2023, p. 100779)
	การสร้างตัวตนปลอมออนไลน์	สร้างบล็อก บทความ โพสต์ที่เลียนแบบบุคคลอื่น	ผู้อ่านถูกหลอกลวง เกิดความเสียหาย	Kreps et al. (2022, pp. 104-117)

ตารางที่ 1 (ต่อ) รูปแบบการสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรมด้วยปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง

ประเภท	รูปแบบ	วิธีการดำเนินการ	ความเสี่ยง	แหล่งอ้างอิง
การบิดเบือนข้อมูล	การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาต้นฉบับ	AI ดัดแปลงงานจนความหมายหรือบริบทเปลี่ยนไป	ผู้อ่านตีความผิด ความหมายเดิมสูญหาย	Zellers et al. (2019, Online)
	การสรุปที่บิดเบือน	AI สรุปเนื้อหาโดยไม่เข้าใจบริบทที่ซับซ้อน	ข้อมูลคลาดเคลื่อน ผู้อ่านตีความผิด	Zhang et al. (2020, Online)
การลอกเลียนวรรณกรรม	การเขียนใหม่อัตโนมัติ	AI เขียนใหม่เนื้อหาที่คัดลอกเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจจับ	ตรวจจับยาก ลิขสิทธิ์ถูกละเมิด	Weber-Wulff et al. (2023, Online)
	การใช้งานมีลิขสิทธิ์ผิดโมเดล	ผู้พัฒนามีผลงานมีลิขสิทธิ์มาฝึก AI โดยไม่ได้รับอนุญาต	ช่องว่างทางกฎหมาย ข้อพิพาทลิขสิทธิ์	Samuelson (2023, pp. 158-161)
	การทำซ้ำเนื้อหาจากข้อมูลฝึก	AI จดจำและทำซ้ำเนื้อหาจากข้อมูลฝึกโดยไม่ตั้งใจ	ละเมิดลิขสิทธิ์โดยไม่รู้ตัว	Henderson et al. (2020, pp. 1-43)

รูปแบบที่สอง ปัญญาประดิษฐ์สร้างบทความหรือเนื้อหาวิชาการปลอมที่มีรูปแบบและโครงสร้างคล้ายงานวิจัยจริง แต่บรรจุข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือบิดเบือน Liang et al. (2023, p. 100779) พบว่าผู้ใช้งานประเมินความน่าเชื่อถือของข้อความที่ปัญญาประดิษฐ์สร้างสูงเกินไป โดยเฉพาะเมื่อข้อความมีโครงสร้างที่ดูเป็นมืออาชีพ รูปแบบที่สามคือการสร้างตัวตนปลอมในโลกออนไลน์ ผู้ไม่หวังดีใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างบล็อก บทความ หรือโพสต์บนสื่อสังคมออนไลน์ที่เลียนแบบรูปแบบการเขียนของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อหลอกลวงหรือสร้างความเสียหาย Kreps et al. (2022, pp. 104-117) พบว่าข้อความที่ปัญญาประดิษฐ์สร้างก่อให้เกิดความเชื่อถือนในระดับที่น่าเป็นห่วง โดยเฉพาะเมื่อมีการออกแบบให้ดูเหมือนมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ

3.2 การบิดเบือนข้อมูล

การบิดเบือนเนื้อหาด้วยปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างเกิดขึ้นเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงหรือดัดแปลงงานต้นฉบับจนความหมายหรือบริบทเดิมเปลี่ยนไป Zellers et al. (2019, Online) ศึกษาแบบจำลองภาษาสร้างข้อความที่บิดเบือนข้อเท็จจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและยากต่อการตรวจจับ ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสรุปหรือย่อเนื้อหาได้แต่อาจนำไปสู่การบิดเบือนเช่นกัน แม้การสรุปเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนด้วยกฎหมายในบางกรณี แต่เมื่อปัญญาประดิษฐ์ทำโดยไม่เข้าใจบริบทที่ซับซ้อน อาจส่งผลให้ความหมายสำคัญสูญหายหรือเกิดการตีความผิด (Zhang et al., 2020, Online)

3.3 การลอกเลียนวรรณกรรม

การคัดลอกงานเป็นปัญหาที่มีมาก่อนยุคปัญญาประดิษฐ์ แต่เทคโนโลยีแบบรู้สร้างทำให้ปัญหานี้ซับซ้อนมากขึ้น รูปแบบแรกคือการใช้ปัญญาประดิษฐ์เขียนใหม่ (Paraphrase) เนื้อหาที่คัดลอกจากแหล่งอื่น ทำให้ซอฟต์แวร์ตรวจการคัดลอกทั่วไปตรวจจับได้ยาก Weber-Wulff et al. (2023, Online) พบว่าซอฟต์แวร์ตรวจจับการคัดลอกแบบดั้งเดิมมีประสิทธิภาพลดลงอย่างมากเมื่อเผชิญกับข้อความที่ปัญญาประดิษฐ์เขียนใหม่ ประเด็นสำคัญอีกประการคือการใช้งานที่มีลิขสิทธิ์ฝึกแบบจำลองปัญญาประดิษฐ์โดยไม่ได้รับอนุญาต ปัญหานี้กำลังเป็นประเด็นถกเถียงทางกฎหมายในหลายประเทศ Samuelson (2023, pp. 158-161) วิเคราะห์ว่าการใช้งานที่มีลิขสิทธิ์ฝึกแบบจำลองปัญญาประดิษฐ์อาจถือเป็นการใช้งานโดยชอบธรรมในบางกรณี แต่ยังคงมีความไม่แน่นอนทางกฎหมายสูง นอกจากนี้ Henderson et al. (2020, pp. 1-43) ชี้ว่าแบบจำลองภาษาขนาดใหญ่อาจจดจำและทำซ้ำเนื้อหาจากข้อมูลฝึกได้ในบางกรณี ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการละเมิดลิขสิทธิ์โดยไม่ตั้งใจ ช่องว่างความรู้ที่สำคัญคือการขาดกรอบการจำแนกประเภทและระดับความร้ายแรงของการกระทำผิดแต่ละรูปแบบในบริบทวรรณกรรม ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ที่มีมาตรฐานชัดเจน นอกจากนี้ยังขาดการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวัฒนธรรมและระบบกฎหมายที่แตกต่างกันในการรับมือกับปัญหาเหล่านี้ รวมถึงการพัฒนากลไกป้องกันเพิ่มเติม

4. ผลกระทบต่อวงการวรรณกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

4.1 ผลกระทบต่อนักเขียนและผู้สร้างสรรค์

นักเขียนและผู้สร้างสรรค์งานวรรณกรรมกำลังเผชิญผลกระทบที่ซับซ้อนจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์สร้างเนื้อหา ผลกระทบหลักประการแรกคือการสูญเสียรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจ นักเขียนมืออาชีพเผชิญการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นจากเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น โดยเฉพาะในตลาดเนื้อหาออนไลน์และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบการสร้างเนื้อหาจำนวนมากด้วยต้นทุนต่ำผ่านเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง ส่งผลให้ความต้องการผลงานของนักเขียนมืออาชีพลดลง ผลกระทบประการที่สองคือความเสี่ยงต่อชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือ เมื่อมีผู้ปลอมแปลงหรือสร้างเนื้อหาโดยอ้างชื่อนักเขียนที่มี

ชื่อเสียง อาจส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของนักเขียนคนนั้น มีรายงานกรณีที่น่าสนใจเกี่ยวกับผู้สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ปลอมโดยใช้ชื่อของนักเขียนบนแพลตฟอร์มจำหน่ายออนไลน์ ส่งผลให้นักเขียนหลายคนออกมาชี้แจงและปฏิเสธความเป็นเจ้าของผลงานดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีความกังวลเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ เนื่องจากโมเดลปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างหลายตัวได้รับการฝึกฝนจากงานวรรณกรรมที่มีลิขสิทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งนำไปสู่คำฟ้องหลายคดีของนักเขียนต่อบริษัทพัฒนาปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง

4.2 ผลกระทบต่อสำนักพิมพ์และอุตสาหกรรมหนังสือ

อุตสาหกรรมการพิมพ์กำลังเผชิญความท้าทายใหม่ในการตรวจสอบความถูกต้องและคุณภาพของต้นฉบับ สำนักพิมพ์ต้องพัฒนาระบบและกระบวนการใหม่เพื่อตรวจสอบว่าต้นฉบับที่ได้รับเป็นงานต้นฉบับของผู้แต่งหรือปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น ปัญหาสำคัญอีกประการคือการท่วมท้นของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นบนแพลตฟอร์มจำหน่ายออนไลน์ มีรายงานว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นถูกอัปโหลดบนแพลตฟอร์มต่าง ๆ โดยบางเล่มมีคุณภาพต่ำและมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง สถานการณ์นี้ทำให้แพลตฟอร์มต่าง ๆ ต้องปรับปรุงนโยบายและกระบวนการตรวจสอบ ความน่าเชื่อถือของระบบการตีพิมพ์โดยรวมอยู่ในความเสี่ยง เมื่อผู้อ่านไม่สามารถแน่ใจถึงแหล่งที่มาและคุณภาพของหนังสือที่พวกเขาซื้อ อาจส่งผลให้เกิดการสูญเสียความไว้วางใจในอุตสาหกรรมหนังสือ

4.3 ผลกระทบต่อวิชาการและการศึกษา

ภาคการศึกษาได้รับผลกระทบอย่างเด่นชัดจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างเนื้อหา นักศึกษาจำนวนมากหันมาใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง เช่น ChatGPT ในการทำงานเขียนวิชาการ มหาวิทยาลัยหลายแห่งสำรวจและพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้ AI ช่วยทำงานเขียน โดยบางส่วนใช้โดยไม่ระบุแหล่งที่มาอย่างเหมาะสม (Sullivan et al., 2023, pp. 1-10) ปัญหานี้สร้างความท้าทายสำหรับอาจารย์และสถาบันการศึกษาในการประเมินความสามารถที่แท้จริงของนักศึกษา ระบบตรวจจับการลอกเลียนแบบดั้งเดิมอาจไม่เพียงพอในการตรวจจับเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีการปรับแต่งหรือผสมผสานกับงานของนักศึกษา บริษัท Turnitin พัฒนาเครื่องมือตรวจจับ AI แต่ยังคงมีข้อจำกัดในความแม่นยำ (Turnitin, 2023, Online) ในระดับวิชาการสูงขึ้นมีความกังวลเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างเขียนบทความวิจัย มีรายงานบทความวิจัยที่ถูกตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่พบว่าการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างส่วนหนึ่งของเนื้อหาโดยไม่เปิดเผยข้อมูล ประเด็นนี้ก่อให้เกิดการอภิปรายเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยและความจำเป็นในการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน (Thorp, 2023, p. 313; Van Noorden & Perkel, 2023, pp. 672-675) สถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาการหลายแห่งเริ่มพัฒนานโยบายและแนวทางการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างอย่างมีจริยธรรม โดยเน้นความโปร่งใสในการระบุการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง และการรักษามาตรฐานความซื่อสัตย์ทางวิชาการ

4.4 ผลกระทบต่อผู้อ่านและสังคม

ผู้อ่านซึ่งเป็นผู้บริโภคผลงานวรรณกรรมได้รับผลกระทบในหลายมิติ ผลกระทบหลักคือการสูญเสียความไว้วางใจในแหล่งข้อมูลและงานวรรณกรรม เมื่อไม่สามารถแยกแยะว่าเนื้อหาใดเป็นงานของมนุษย์หรือปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง อาจส่งผลให้เกิดความสงสัยและความไม่ไว้วางใจในระบบสารสนเทศโดยรวม ปรากฏการณ์นี้เชื่อมโยงกับแนวคิดเรื่องมลภาวะสารสนเทศ (Information pollution) ที่ทำให้สังคมยากขึ้นในการแยกแยะข้อมูลที่เชื่อถือได้ (Wardle & Derakhshan, 2017, Online) ความเสี่ยงประการที่สองคือการได้รับข้อมูลที่ผิดหรือทำให้เข้าใจผิด เนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นอาจมีข้อผิดพลาดทางข้อเท็จจริงหรือมีความลำเอียง โดยเฉพาะเมื่อไม่มีการตรวจสอบคุณภาพอย่างเหมาะสม มีรายงานหนังสือที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นและมีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมถูกจำหน่ายบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งเป็นความเสี่ยงต่อผู้อ่านกลุ่มเปราะบาง ผลกระทบระยะยาวอีกประการคือการเปลี่ยนแปลงในการรับรู้คุณค่าของการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมโดยมนุษย์ เมื่องานที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างได้ง่ายและรวดเร็ว อาจส่งผลต่อการชื่นชมและการให้คุณค่ากับงานสร้างสรรค์ที่ต้องใช้เวลา ความพยายาม และประสบการณ์ของมนุษย์ อย่างไรก็ตาม ยังขาดการศึกษาเชิงประจักษ์ที่วัดผลกระทบเหล่านี้ในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะในระยะยาว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยาของผู้สร้างสรรค์และผู้อ่าน ซึ่งจำเป็นสำหรับการกำหนดนโยบายและมาตรการที่มีประสิทธิภาพ

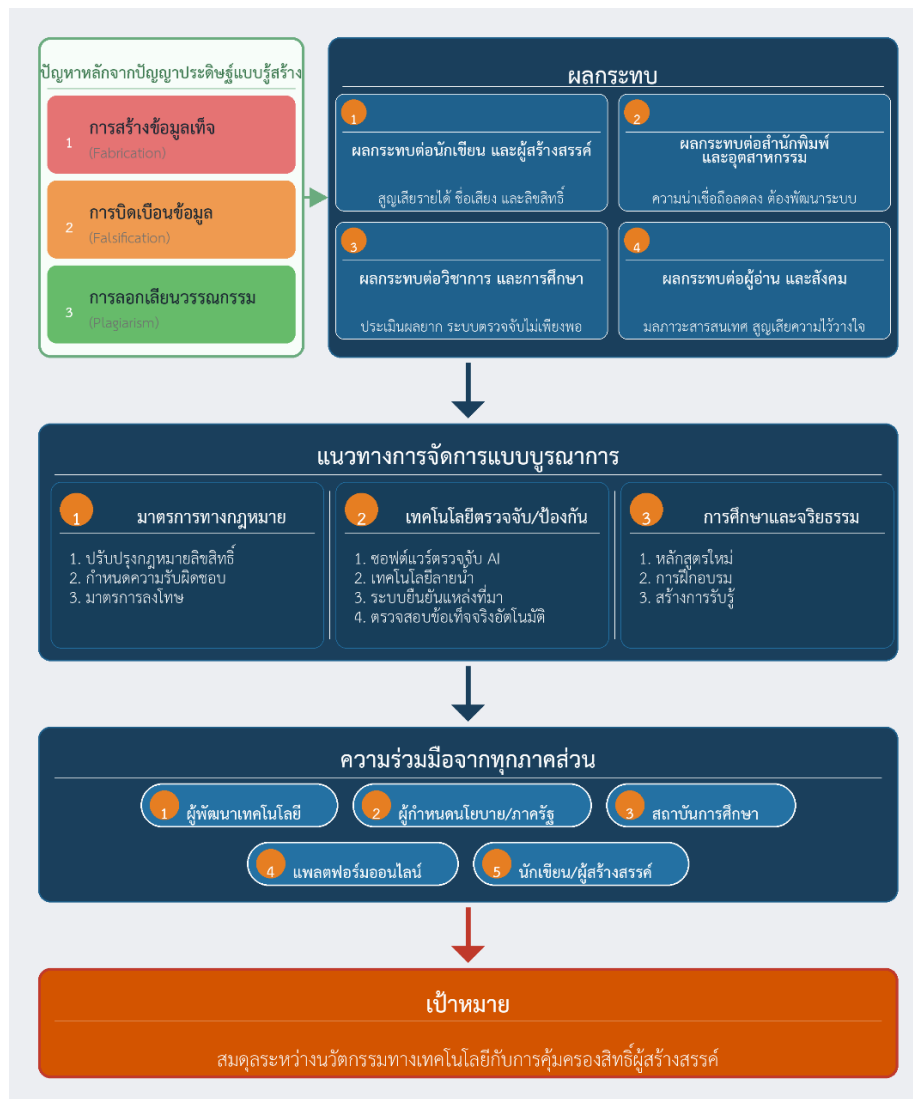
5. เทคโนโลยีและเครื่องมือในการตรวจจับ

5.1 ซอฟต์แวร์ตรวจจับงานเขียนที่สร้างโดย AI

การพัฒนาเครื่องมือตรวจจับงานเขียนที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นเป็นสนามการแข่งขันที่กำลังคึกคักในปัจจุบัน บริษัทต่าง ๆ เช่น Turnitin, GPTZero และ Copyleaks เป็นต้น พัฒนาซอฟต์แวร์ที่อ้างว่าตรวจจับข้อความที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นได้ อย่างไรก็ดีตาม งานวิจัยหลายชิ้นพบว่าประสิทธิภาพของเครื่องมือเหล่านี้ยังไม่สมบูรณ์และมีข้อจำกัดที่สำคัญ

Sadasivan et al. (2023, Online) พบว่าเครื่องมือตรวจจับปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างที่ทันสมัยที่สุดไม่สามารถตรวจจับผลลัพธ์ของโมเดลภาษาขนาดใหญ่ได้อย่างเชื่อถือในสถานการณ์จริง โดยเฉพาะเมื่อมีการโจมตีแบบ Paraphrasing แม้เครื่องมือตรวจจับที่ใช้ลายน้ำก็มีความเสี่ยงต่อการโจมตีที่ออกแบบมาเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจจับ การศึกษานี้เสนอกรอบทฤษฎีที่เชื่อมโยง AUROC ของเครื่องมือตรวจจับที่ดีที่สุดกับระยะทาง Total variation ระหว่างการกระจายของข้อความมนุษย์และข้อความที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น

Weber-Wulff et al. (2023, Online) เปรียบเทียบเครื่องมือตรวจจับข้อความที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นจำนวน 16 ตัว และพบว่าเครื่องมือสามตัวคือ Copyleaks, Turnitin และ Originality.ai มีความแม่นยำสูงกับเอกสารทั้งสามชุดแต่เครื่องมืออื่น ๆ ส่วนใหญ่แม้จะแยกแยะระหว่างเอกสาร GPT-3.5 กับเอกสารที่เขียนโดยมนุษย์ได้ด้วยความแม่นยำที่ค่อนข้างสูง แต่ก็ไม่มีประสิทธิภาพในการแยกแยะเอกสาร GPT-4

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการจัดการปัญหาการสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรมในยุคปัญญาประดิษฐ์
(หมายเหตุ: ผลกระทบในกรอบแนวคิดควรสอดคล้องกับผลกระทบที่นำเสนอในหน้า 5-6)

รูปที่ 1 นำเสนอกรอบแนวคิดการจัดการปัญหาการสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรม ในยุคปัญญาประดิษฐ์ โดยมีโครงสร้างเชิงระบบที่เชื่อมโยงสาเหตุ ผลกระทบ แนวทางแก้ไข และเป้าหมายปลายทางอย่างเป็นลำดับขั้น กล่าวคือ ปัญหาหลักสามประการที่เกิดจากปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง ได้แก่ การสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรม ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้างทั้งต่อนักเขียนและผู้สร้างสรรค์ผลงาน ต่อสถาบันการศึกษา และต่อผู้อ่านในสังคมโดยรวม เพื่อรับมือกับผลกระทบดังกล่าว จึงจำเป็นต้องดำเนินการผ่านแนวทางการจัดการแบบบูรณาการ 3 ด้านพร้อมกัน ได้แก่ มาตรการทางกฎหมาย ซึ่งครอบคลุมการปรับปรุงกฎหมายลิขสิทธิ์ การกำหนดความรับผิดชอบ และมาตรการลงโทษ เทคโนโลยีตรวจจับและป้องกัน อันได้แก่ ซอฟต์แวร์ตรวจจับ AI เทคโนโลยีลายน้ำดิจิทัล ระบบยืนยันแหล่งที่มา และการตรวจสอบข้อเท็จจริงอัตโนมัติ รวมถึงการศึกษาและจริยธรรม ทั้งในด้านหลักสูตร การฝึกอบรม และการสร้างการรับรู้ในสังคม อย่างไรก็ตาม การจัดการปัญหาดังกล่าวจะบรรลุผลได้อย่างยั่งยืนก็ต่อเมื่ออาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้พัฒนาเทคโนโลยี ผู้กำหนดนโยบายและภาครัฐ สถาบันการศึกษา แพลตฟอร์มออนไลน์ และนักเขียนหรือผู้สร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งการบูรณาการความร่วมมือเหล่านี้มุ่งสู่เป้าหมายสูงสุด นั่นคือ การสร้างสมดุลระหว่างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีกับการคุ้มครองสิทธิของผู้สร้างสรรค์อย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ

หลักการทำงานของเครื่องมือตรวจจับส่วนใหญ่อาศัยการวิเคราะห์ลักษณะทางสถิติของข้อความ งานเขียนที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นมักมีความสม่ำเสมอสูงและขาดความผิดปกติที่พบในงานเขียนของมนุษย์ อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ใช้แก้ไขหรือปรับแต่งข้อความที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น ความสามารถในการตรวจจับจะลดลงอย่างมาก การศึกษาแสดงว่าเทคนิค Paraphrasing แก้ไขข้อความที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจจับได้ (Sadasiwan et al., 2023, Online) ปัญหาสำคัญอีกประการคือเรื่องความยุติธรรม Liang et al. (2023, p. 100779) พบว่าเครื่องมือตรวจจับ GPT มียอดต่อนักเขียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยเครื่องมือเหล่านี้จัดประเภทเรียงความของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาว่าเป็นข้อความ ที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นอย่างผิดพลาดมากกว่าครึ่งหนึ่ง ในขณะที่ความแม่นยำเกือบสมบูรณ์แบบสำหรับเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 8 ในสหรัฐอเมริกา การศึกษาพบว่าเรียงความ TOEFL ที่ถูกจัดประเภทผิดพลาดว่าเป็นข้อความ ที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นมีค่า Perplexity ที่ต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าเครื่องมือตรวจจับอาจลงโทษนักเขียนที่มีการแสดงออกทางภาษาที่จำกัด ปัญหานี้อาจนำไปสู่การเลือกปฏิบัติและความไม่เป็นธรรมในสถาบันการศึกษา และสถานที่ทำงานช่องว่างที่สำคัญคือการขาดเครื่องมือตรวจจับที่พัฒนาเฉพาะสำหรับภาษาไทยและภาษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมีโครงสร้างภาษาและรูปแบบการเขียนที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังขาดมาตรฐานในการประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือเหล่านี้ในบริบทจริงของการใช้งาน

5.2 เทคโนโลยีลายน้ำและการติดตามแหล่งที่มา

แนวทางอื่นในการจัดการปัญหาคือการใช้เทคโนโลยีลายน้ำ หรือการฝังเครื่องหมายลายน้ำดิจิทัลลงในเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น Kirchenbauer et al. (2023a, Online) เสนอกรอบการทำลายน้ำสำหรับโมเดลภาษาขนาดใหญ่ โดยลายน้ำสามารถฝังได้โดยมีผลกระทบเพียงเล็กน้อยต่อคุณภาพของข้อความ และตรวจจับได้โดยใช้อัลกอริทึมโอเพนซอร์สที่มีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องเข้าถึง API หรือพารามิเตอร์ของโมเดลภาษา ลายน้ำทำงานโดยการเลือกชุดสุ่มของ "โทเค็นสีเขียว" (Green tokens) ก่อนที่จะถูกสร้างขึ้น จากนั้นจึงส่งเสริมการใช้โทเค็นสีเขียวอย่างนุ่มนวลในระหว่างการสุ่มตัวอย่าง งานวิจัยนี้เสนอการทดสอบทางสถิติสำหรับการตรวจจับลายน้ำด้วยค่า p-value ที่ตีความได้ และพัฒนารอบทฤษฎีสารสนเทศสำหรับการวิเคราะห์ความไวของลายน้ำ (Kirchenbauer et al., 2023a, Online) อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีลายน้ำยังเผชิญความท้าทายหลายประการ นักวิจัยกลุ่มเดียวกันพบว่าข้อความที่มีลายน้ำยังคงตรวจจับได้แม้หลังจากการเขียนใหม่โดยมนุษย์ การถอดความโดยโมเดลภาษาขนาดใหญ่ที่ไม่มีลายน้ำ หรือการผสมเข้ากับเอกสารที่เขียนด้วยมือที่ยาวขึ้น แม้การโจมตีเหล่านี้จะลดความแข็งแกร่งของลายน้ำ แต่การถอดความมักรั่วไหล N-grams หรือแม้แต่ส่วนที่ยาวกว่าของข้อความต้นฉบับ ส่งผลให้มีการตรวจจับที่มีความมั่นใจสูงเมื่อสังเกตโทเค็นจำนวนเพียงพอ (Kirchenbauer et al., 2023b) ประการที่สองคือความกังวลเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและการติดตาม ระบบลายน้ำที่รายละเอียดเกินไปอาจถูกใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังผู้ใช้ได้ นอกจากนี้ยังมีความเป็นไปได้ที่ผู้โจมตีอนุมานลายเซ็นของลายน้ำและเพิ่มเข้าไปในข้อความที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เผยแพร่ข้อความนั้นถูกกล่าวหาเท็จว่าเป็นผู้ลอกเลียนหรือผู้ส่งสแปม (Sadasiwan et al., 2023, Online)

5.3 ความร่วมมือระหว่างแพลตฟอร์มและเทคโนโลยี

การจัดการปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างแพลตฟอร์มต่าง ๆ รวมถึงสำนักพิมพ์ออนไลน์ แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ และตลาดจำหน่ายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แพลตฟอร์มหลายแห่งปรับปรุงนโยบายและระบบตรวจสอบสำหรับเนื้อหาที่อัปโหลด โดยกำหนดให้ผู้เผยแพร่ต้องระบุชัดเจนว่าเนื้อหาถูกสร้างหรือช่วยสร้างโดยปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างหรือไม่ นโยบายนี้ช่วยเพิ่มความโปร่งใสและให้อ่านตัดสินใจซื้ออย่างมีข้อมูลมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้นโยบายดังกล่าวยังคงเป็นความท้าทาย เนื่องจากผู้ใช้ปิดกั้นข้อมูลหรือให้ข้อมูลเท็จได้ บางแพลตฟอร์มจำกัดจำนวนเนื้อหาที่เผยแพร่ได้ในแต่ละวัน เพื่อจำกัดการท่วมท้นของเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น ความท้าทายสำคัญคือการสร้างมาตรฐานที่เป็นสากลและสามารถปฏิบัติได้จริง องค์การอย่าง Partnership on AI ซึ่งรวมบริษัทเทคโนโลยี นักวิชาการ และองค์กรภาคประชาสังคม กำลังพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับการระบุและจัดการเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น การประสานงานและความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดจะเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างระบบนิเวศที่ปลอดภัยและเป็นธรรม

6. มิติจริยธรรมและความรับผิดชอบ

6.1 จริยธรรมของผู้พัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์

ผู้พัฒนาและบริษัทที่สร้างเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มีความรับผิดชอบทางจริยธรรมที่สำคัญในการป้องกันการนำเทคโนโลยีไปใช้ในทางที่ผิด การดำเนินการที่สำคัญประการแรกคือการออกแบบระบบที่มีมาตรการป้องกันในตัว (Built-in safeguards) เพื่อจำกัดการใช้งานที่อาจก่อให้เกิดอันตราย การพัฒนาแนวทาง Constitutional AI ของ Bai et al. (2022, Online) เป็นตัวอย่างที่สำคัญของการฝังหลักการทางจริยธรรมเข้าไปในกระบวนการฝึกสอนแบบจำลอง โดยใช้ชุดหลักการที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเพื่อขึ้นการตอบสนองของโมเดล แบบจำลองจะถูกฝึกให้ประเมินและปรับปรุงการตอบสนองของตนเองตามหลักการเหล่านี้ ส่งผลให้ระบบมีความปลอดภัยมากขึ้นโดยไม่ต้องพึ่งพาการตรวจสอบโดยมนุษย์มากนัก ความโปร่งใสเป็นอีกหนึ่งหลักการสำคัญ ผู้พัฒนาควรเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลที่ฝึกโมเดล ข้อจำกัดของระบบ และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความขัดแย้งระหว่างความโปร่งใสกับการรักษาความลับทางการค้า บริษัทหลายแห่งไม่เต็มใจเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับแบบจำลองของตน โดยอ้างเหตุผลด้านความปลอดภัยและความได้เปรียบทางการแข่งขัน การให้การศึกษาและคำแนะนำแก่ผู้ใช้เกี่ยวกับการใช้งานอย่างมีจริยธรรมเป็นความรับผิดชอบที่สำคัญ ผู้พัฒนาควรจัดทำเอกสารแนะนำการใช้งาน (Usage guidelines) ที่ชัดเจนรวมถึงตัวอย่างของการใช้งานที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม นอกจากนี้ควรมีกลไกการรายงานและจัดการกับการใช้งานในทางที่ผิด

6.2 จริยธรรมของผู้ใช้เทคโนโลยี

ผู้ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างมีความรับผิดชอบทางจริยธรรมในการใช้เครื่องมือเหล่านี้อย่างเหมาะสม หลักการพื้นฐานคือความโปร่งใสและความซื่อสัตย์ ผู้ใช้ควรระบุอย่างชัดเจนเมื่อมีการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างหรือช่วยสร้างเนื้อหา โดยเฉพาะในบริบททางวิชาการ วิชาชีพ และการพาณิชย์ การเคารพสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักการสำคัญอีกประการ แม้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างจะสร้างเนื้อหาที่คล้ายคลึงกับงานของผู้อื่นได้ แต่ผู้ใช้ไม่ควรนำเนื้อหาดังกล่าวมาอ้างว่าเป็นผลงานต้นฉบับของตนเอง หรือใช้ในลักษณะที่ละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิอื่น ๆ ของผู้สร้างสรรค์งานต้นฉบับ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเป็นความรับผิดชอบที่สำคัญ เนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นอาจมีข้อผิดพลาดหรือข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ ผู้ใช้จึงต้องตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปเผยแพร่หรือใช้งาน โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่มีความสำคัญหรืออาจส่งผลกระทบต่อผู้อื่น

6.3 จริยธรรมของสถาบันการศึกษา

สถาบันศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างอย่างมีจริยธรรม การพัฒนานโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างในงานวิชาการเป็นสิ่งจำเป็น นโยบายควรครอบคลุมทั้งการอนุญาตและข้อจำกัดในการใช้งาน รวมถึงวิธีการระบุแหล่งที่มาและการอ้างอิงที่เหมาะสม การให้ความรู้และฝึกอบรมแก่นักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างอย่างมีจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญ ควรมีหลักสูตรหรือการอบรมที่สอนให้ผู้เรียนเข้าใจทั้งศักยภาพและข้อจำกัดของเทคโนโลยี รวมถึงผลกระทบทางจริยธรรมและกฎหมาย การปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินผลอาจจำเป็น เนื่องจากการบ้านหรือการสอบแบบดั้งเดิมอาจไม่สามารถประเมินความสามารถที่แท้จริงของนักศึกษาได้อีกต่อไปการเปลี่ยนไปใช้การประเมินที่เน้นกระบวนการคิด การนำเสนอ หรือการทำงานภายใต้การกำกับดูแลอาจเป็นทางเลือก

ที่เหมาะสมกว่า Perkins (2023, Online) เสนอแนะแนวทางใหม่ในการประเมินผลที่คำนึงถึงการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างในการเรียน

7. แนวทางการจัดการและข้อเสนอแนะ

7.1 แนวทางการจัดการทางกฎหมาย

การพัฒนากรอบกฎหมายที่เหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการปัญหาการสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรมในยุคปัญญาประดิษฐ์ กฎหมายลิขสิทธิ์ปัจจุบันอาจต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นใหม่ ๆ ที่เกิดจากเทคโนโลยี ประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการพิจารณาคือสถานะของงานที่ปัญญาประดิษฐ์สร้างขึ้น ควรมีความชัดเจนว่างานดังกล่าวได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์หรือไม่ และหากได้รับการคุ้มครอง ใครควรเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ Samuelson (2023, pp. 158-161) เสนอแนะว่ากฎหมายลิขสิทธิ์ควรมีความยืดหยุ่นพอที่จะรองรับเทคโนโลยีใหม่ แต่ยังคงรักษาหลักการพื้นฐานของการคุ้มครองผู้สร้างสรรค์ การกำหนดความรับผิดชอบทางกฎหมายสำหรับเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นเป็นประเด็นสำคัญ ควรมีความชัดเจนว่าใครรับผิดชอบเมื่อเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นก่อให้เกิดความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็นผู้พัฒนาเทคโนโลยี ผู้ให้บริการ หรือผู้ใช้งาน กฎหมายควรมีมาตรการเฉพาะสำหรับการสร้างงานปลอมหรือการนำเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นไปใช้ในทางที่ผิด การกระทำที่มีเจตนาหลอกลวงหรือสร้างความเสียหายควรมีบทลงโทษที่เหมาะสม สำหรับประเทศไทย อาจจำเป็นต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นเหล่านี้

7.2 แนวทางการจัดการทางเทคนิค

แนวทางทางเทคนิคในการจัดการปัญหาประกอบด้วยหลายองค์ประกอบ การพัฒนาเทคโนโลยีตรวจจับที่มีประสิทธิภาพและความแม่นยำสูงเป็นสิ่งจำเป็น งานวิจัยควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเครื่องมือที่ตรวจจับเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นได้อย่างเชื่อถือ แม้จะมีการปรับแต่งหรือผสมผสานกับงานของมนุษย์ การนำระบบลายน้ำมาใช้อย่างแพร่หลายอาจเป็นทางออกที่มีประสิทธิภาพ หากบริษัทพัฒนาปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างทั้งหมดตกลงใช้มาตรฐานลายน้ำเดียวกัน จะช่วยให้การตรวจสอบเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นทำได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีลายน้ำที่ทนทานต่อการโจมตีและไม่สามารถถูกลบหรือปลอมแปลงได้ง่าย การพัฒนาแพลตฟอร์มการยืนยันแหล่งที่มา (Provenance verification) อาจเป็นอีกหนึ่งแนวทาง โดยใช้เทคโนโลยีอย่างบล็อกเชน (Blockchain) บันทึกประวัติการสร้างและการแก้ไขเนื้อหาทำให้ตรวจสอบย้อนกลับได้ว่าเนื้อหาใดถูกสร้างโดยใครเมื่อไหร่ และมีการแก้ไขอย่างไรบ้าง การพัฒนาระบบการตรวจสอบข้อเท็จจริงอัตโนมัติ (Automated fact-checking) เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ระบบดังกล่าวช่วยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น และเตือนผู้ใช้งานหากพบข้อมูลที่อาจไม่ถูกต้องหรือทำให้เข้าใจผิด

7.3 แนวทางการจัดการทางการศึกษา

การศึกษาและการสร้างการรับรู้ (Awareness) เป็นกุญแจสำคัญในการจัดการปัญหา ควรมีการบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับจริยธรรมดิจิทัลและความรอบรู้ด้านสื่อ (Media literacy) เข้าไปในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ นักเรียนและนักศึกษาควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานของปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง ข้อจำกัด และวิธีการใช้งานอย่างมีจริยธรรม สถาบันการศึกษาควรพัฒนาแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างในงานวิชาการ แนวทางนี้ควรให้ความสำคัญระหว่างการส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยเรียนรู้กับการรักษามาตรฐานความซื่อสัตย์ทางวิชาการ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล (Critical thinking and information verification skills) เป็นสิ่งสำคัญนักเรียนและนักศึกษาควรได้รับการฝึกให้สามารถประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตรวจสอบแหล่งที่มา และแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น นอกจากนี้ควรมีการฝึกอบรมอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง เพื่อให้สามารถแนะนำและกำกับดูแลนักเรียนนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม

7.4 แนวทางการจัดการของแพลตฟอร์ม

แพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญในการควบคุมและจัดการเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้น การกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเผยแพร่เนื้อหาดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็น นโยบายควรกำหนดให้ผู้เผยแพร่ระบุชัดเจนว่าเนื้อหาถูกสร้างหรือช่วยสร้างโดยปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างหรือไม่ การใช้ระบบการตรวจสอบและการกลั่นกรอง (Moderation) ที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญ แพลตฟอร์มควรพัฒนาเครื่องมือในการตรวจจับเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นและมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องและคุณภาพก่อนอนุญาตให้เผยแพร่ การสร้างกลไกการรายงานและการลงโทษสำหรับการละเมิดนโยบายเป็นสิ่งจำเป็น ผู้ใช้ควรรายงานเนื้อหาที่น่าสงสัยได้ และแพลตฟอร์มควรมีขั้นตอนการตรวจสอบ

และดำเนินการที่ชัดเจน การให้ความรู้แก่ผู้ใช้เกี่ยวกับความเสี่ยงและวิธีการระบุเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นเป็น ความรับผิดชอบของแพลตฟอร์ม ควรจัดทำคู่มือหรือวิดีโอแนะนำที่ช่วยให้ผู้ใช้ปกป้องตนเองได้

7.5 แนวทางการจัดการของภาครัฐ

ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลและสร้างสมดุลระหว่างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีกับการคุ้มครองสิทธิของประชาชน การพัฒนากฎหมายและกฎระเบียบที่เหมาะสมเป็นหน้าที่หลักของภาครัฐ กฎหมายควรครอบคลุมทั้งการคุ้มครองสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญา การป้องกันการใช้เทคโนโลยีในทางที่ผิด และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่ตรวจสอบและป้องกันเป็นบทบาทสำคัญของภาครัฐ ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการวิจัยในสาขานี้ และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษา ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐ การสร้างมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติระดับชาติ เป็นอีกหนึ่งบทบาทสำคัญ ภาครัฐควรประสานงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในการพัฒนามาตรฐานสำหรับการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างในด้านต่าง ๆ รวมถึงการศึกษา การวิจัย และการพาณิชย์ การให้ความรู้และสร้างการรับรู้แก่ประชาชน เป็นหน้าที่ของภาครัฐ ควรมีแคมเปญประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง ความเสี่ยง และวิธีการปกป้องตนเอง

8. สรุปและอภิปรายผล

เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างพัฒนาอย่างรวดเร็วและสร้างความท้าทายใหม่ต่อวงการวรรณกรรมและระบบทรัพย์สินทางปัญญา ปรากฏการณ์การสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรมด้วยปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง มีความซับซ้อนและรุนแรงมากกว่าที่เคยพบในอดีต พื้นฐานทางเทคนิคของปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสมัยใหม่ ซึ่งอยู่บนสถาปัตยกรรม Transformer และการขยายขนาดของแบบจำลองอย่างก้าวกระโดด ทำให้ระบบเหล่านี้สร้างข้อความที่มีคุณภาพสูงและยากต่อการแยกแยะจากงานของมนุษย์ ความสามารถเหล่านี้แม้จะนำมาซึ่งประโยชน์มากมาย แต่ก็สร้างความเสี่ยงสำคัญต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการและวรรณกรรม การศึกษานี้ชี้ให้เห็นช่องว่างความรู้ที่สำคัญในสามมิติหลัก ได้แก่ มิติเทคนิค ซึ่งยังขาดเครื่องมือตรวจจับที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมสำหรับบริบทภาษาและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มิติกฎหมาย ซึ่งกฎหมายลิขสิทธิ์ปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมประเด็นใหม่ที่เกิดจากปัญญาประดิษฐ์อย่างเพียงพอ และมิติจริยธรรม ซึ่งยังขาดมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเฉพาะสำหรับการสร้างสรรค์งานวรรณกรรม ผลกระทบจากปัญหานี้แพร่กระจายไปยังทุกภาคส่วนของระบบนิเวศวรรณกรรม นักเขียนและผู้สร้างสรรค์เผชิญความเสี่ยงต่อรายได้ ชื่อเสียง และสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญา สำนักพิมพ์และอุตสาหกรรมหนังสือต้องจัดการกับปัญหาความน่าเชื่อถือและการตรวจสอบคุณภาพ สถาบันการศึกษาเผชิญความท้าทายในการรักษามาตรฐานความซื่อสัตย์ทางวิชาการ และผู้อ่านเผชิญความเสี่ยงในการได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือทำให้เข้าใจผิด เครื่องมือตรวจจับเนื้อหาที่ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างขึ้นในปัจจุบันแม้จะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีข้อจำกัดที่สำคัญ โดยเฉพาะเมื่อเผชิญกับเทคนิคการหลบเลี่ยงและการปรับแต่งเนื้อหา เทคโนโลยีลายน้ำ แม้จะมีศักยภาพสูง แต่ยังต้องการความร่วมมือจากผู้พัฒนาและยังคงมีความเสี่ยงต่อการโจมตี มิติจริยธรรมของปัญหานี้ครอบคลุมทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้พัฒนาเทคโนโลยี ผู้ใช้งาน สถาบันการศึกษา ไปจนถึงภาครัฐ การแก้ปัญหายังยัจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันจากทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะ

เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างสร้างความท้าทายอย่างรุนแรงต่อวงการวรรณกรรมทั้งในด้านการสร้างข้อมูลเท็จ การบิดเบือนข้อมูล และการลอกเลียนวรรณกรรม ซึ่งการจัดการปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยการดำเนินการบูรณาการหลายมิติ ในระดับนโยบาย ภาครัฐมีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ให้ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับสถานะ ความรับผิดชอบ และการคุ้มครองสิทธิของผู้สร้างสรรค์ พร้อมกันนั้นต้องจัดตั้งคณะทำงานระดับชาติ พัฒนามาตรฐานที่ครอบคลุมด้านเทคนิค จริยธรรม และกฎหมาย สนับสนุนการวิจัยเครื่องมือตรวจจับที่เหมาะสมกับบริบทภาษาไทย พัฒนาศักยภาพบุคลากรในทุกสาขา และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นักเขียนต้องตระหนักถึงสิทธิดิจิทัล และสร้างเครือข่ายเพื่อปกป้องสิทธิ สำนักพิมพ์ต้องพัฒนาระบบการตรวจสอบต้นฉบับที่เข้มข้นและมีประสิทธิภาพ สถาบันการศึกษาต้องกำหนดนโยบายที่สมดุลระหว่างการส่งเสริมเทคโนโลยีและรักษามาตรฐานความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ผู้พัฒนาเทคโนโลยีต้องออกแบบระบบที่มีมาตรการป้องกันและให้ความโปร่งใส ขณะที่แพลตฟอร์มออนไลน์ต้องบังคับใช้นโยบายอย่างเคร่งครัด การวิจัยในอนาคตต้องมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเครื่องมือตรวจจับที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม การศึกษาผลกระทบ

ระยะยาวต่อวงการวรรณกรรมและสังคม กรอบกฎหมายที่สมดุล วิธีการประเมินผลทางการศึกษา รวมถึงมิติจริยธรรม และสังคมวิทยา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างสมดุลระหว่างการส่งเสริมนวัตกรรมทางเทคโนโลยีกับการคุ้มครองคุณค่า และสิทธิของการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมโดยมนุษย์

เอกสารอ้างอิง

- Bai, Y., Kadavath, S., Kundu, S., Askill, A., Kernion, J., Jones, A., Chen, A., Goldie, A., Mirhoseini, A., McKinnon, C., Chen, C., Olsson, C., Olah, C., Hernandez, D., Drain, D., Ganguli, D., Li, D., Tran-Johnson, E., Perez, E., ... Kaplan, J. (2022). *Constitutional AI: Harmlessness from AI feedback*. <https://arxiv.org/abs/2212.08073>.
- Brown, T. B., Mann, B., Ryder, N., Subbiah, M., Kaplan, J., Dhariwal, P., Neelakantan, A., Shyam, P., Sastry, G., Askill, A., Agarwal, S., Herbert-Voss, A., Krueger, G., Henighan, T., Child, R., Ramesh, A., Ziegler, D. M., Wu, J., Winter, C., ... Amodei, D. (2020). *Language models are few-shot learners*. In *Advances in Neural Information Processing Systems*. <https://arxiv.org/abs/2005.14165>.
- Copyright Act B.E. 2537. (1994, December 21). *Royal Thai Government Gazette*. Vol. 111, Part 23 Kor, pp. 1-34. (in Thai)
- Floridi, L., & Cowls, J. (2019). *A unified framework of five principles for AI in society*. <https://hdr.mitpress.mit.edu/pub/l0jsh9d1/release/8>.
- Henderson, P., Hu, J., Romoff, J., Brunskill, E., Jurafsky, D., & Pineau, J. (2020). Towards the systematic reporting of the energy and carbon footprints of machine learning. *Journal of Machine Learning Research*, 21(248), 1-43.
- Jawahar, G., Sagot, B., & Seddah, D. (2020). *What does BERT learn about the structure of language?* <https://aclanthology.org/P19-1356.pdf>.
- Jobin, A., Ienca, M., & Vayena, E. (2019). The global landscape of AI ethics guidelines. *Nature Machine Intelligence*, 1(9), pp. 389-399.
- Kirchenbauer, J., Geiping, J., Wen, Y., Katz, J., Miers, I., & Goldstein, T. (2023a). *A watermark for large language models*. <https://proceedings.mlr.press/v202/kirchenbauer23a/kirchenbauer23a.pdf>.
- Kirchenbauer, J., Geiping, J., Wen, Y., Shu, M., Saifullah, K., Kong, K., Fernando, K., Saha, A., Goldblum, M., & Goldstein, T. (2023b). *On the reliability of watermarks for large language models*. <https://openreview.net/pdf?id=DEJIDcmWOz>.
- Kreps, S., McCain, R. M., & Brundage, M. (2022). All the news that's fit to fabricate: AI-generated text as a tool of media misinformation. *Journal of Experimental Political Science*, 9(1), pp. 104-117.
- Liang, W., Yuksekgonul, M., Mao, Y., Wu, E., & Zou, J. (2023). GPT detectors are biased against non-native English writers. *Patterns*, 4(7), 100779.
- Mittelstadt, B. D., Allo, P., Taddeo, M., Wachter, S., & Floridi, L. (2016). The ethics of algorithms: Mapping the debate. *Big Data & Society*, 3(2), 1-21.
- Perkins, M. (2023). *Academic integrity considerations of AI large language models in the post-pandemic era: ChatGPT and beyond*. <https://open-publishing.org/journals/index.php/jutlp/article/view/635/635>.
- Sadasivan, V. S., Kumar, A., Balasubramanian, S., Wang, W., & Feizi, S. (2023). *Can AI-generated text be reliably detected?* <https://openreview.net/pdf?id=NvSwR4lvLO>.
- Samuelson, P. (2023). Generative AI meets copyright. *Science*, 381(6654), 158-161.

- Sullivan, M., Kelly, A., & McLaughlan, P. (2023). ChatGPT in higher education: Considerations for academic integrity and student learning. *Journal of Applied Learning and Teaching*, 6(1), 1-10.
- Thorp, H. H. (2023). ChatGPT is fun, but not an author. *Science*, 379(6630), 313.
- Turnitin. (2023). *AI writing detection: The facts*. <https://www.turnitin.ph/solutions/topics/ai-writing>.
- Van Noorden, R., & Perkel, J. M. (2023). AI and science: What 1,600 researchers think. *Nature*, 621(7980), pp. 672-675.
- Vaswani, A., Shazeer, N., Parmar, N., Uszkoreit, J., Jones, L., Gomez, A. N., Kaiser, Ł., & Polosukhin, I. (2017). *Attention is all you need*. <https://arxiv.org/pdf/1706.03762>.
- Wardle, C., & Derakhshan, H. (2017). *Information disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policy making*. <https://edoc.coe.int/en/media/7495-information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-research-and-policy-making.html>.
- Weber-Wulff, D., Anohina-Naumeca, A., Bjelobaba, S., Foltýnek, T., Guerrero-Dib, J., Popoola, O., Šigut, P., & Waddington, L. (2023). *Testing of detection tools for AI-generated text*. <https://arxiv.org/pdf/2306.15666>.
- Zellers, R., Holtzman, A., Rashkin, H., Bisk, Y., Farhadi, A., Roesner, F., & Choi, Y. (2019). *Defending against neural fake news*. <https://arxiv.org/pdf/1905.12616>.
- Zhang, Y., Sun, S., Galley, M., Chen, Y. C., Brockett, C., Gao, X., Gao, J., Liu, J., & Dolan, B. (2020). *DIALOGPT: Large-scale generative pre-training for conversational response generation*. <https://arxiv.org/pdf/1911.00536>.

“ข้อคิดเห็น เนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาในบทความถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน”